

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2025 (lĩnh vực dân tộc)

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức Chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019, trên cơ sở ý kiến của cử tri, ý kiến thảo luận Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân (HĐND) tỉnh; Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2025 của Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh, các ủy viên của Ban cơ bản thống nhất với những nhận định, đánh giá của UBND tỉnh tại báo cáo, đồng thời thảo luận phân tích thêm một số vấn đề, cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO ĐIỀU HÀNH CỦA UBND TỈNH NĂM 2024

1. Kết quả đạt được

Trong năm 2024, tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng bởi thương mại thế giới phục hồi chậm, chi phí vận tải tăng cao; thiên tai, bão lũ, diễn biến phức tạp, khó lường, tác động không nhỏ đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp và người dân. Nhưng với nỗ lực, quyết tâm cao trong lãnh đạo điều hành của UBND tỉnh, bám sát sự chỉ đạo của Chính phủ, lãnh đạo của Tỉnh ủy, kinh tế - xã hội của tỉnh tiếp tục giữ đà phát triển trên nhiều lĩnh vực.

Công tác chăm lo đời sống cho đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) tiếp tục được các cấp chính quyền quan tâm thực hiện. Các dự án thuộc các Chương trình mục tiêu quốc gia tiếp tục triển khai các nguồn vốn đã bố trí trong năm để đầu tư cho vùng đồng bào DTTS. Các ngành liên quan cùng chính quyền các địa phương tích cực phối hợp tháo gỡ những vướng mắc để giải ngân nguồn vốn đạt mức cao nhất có thể.

UBND tỉnh tổ chức thành công Đại hội đại biểu các DTTS tỉnh An Giang lần thứ 4 năm 2024 để đánh giá, ghi nhận những thành tựu đạt được trong công tác dân tộc, chính sách dân tộc của tỉnh giai đoạn 2019 - 2024 và đề ra mục tiêu, nhiệm vụ công tác dân tộc giai đoạn 2024 - 2029 với những mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ cao hơn, phấn đấu đưa kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS của tỉnh phát triển nhanh và bền vững hơn trong thời gian tới.

UBND tỉnh sớm trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết số 11/2024/NQ-HĐND ngày 15/10/2024 quy định chính sách về đất đai đối với đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh An Giang để thực hiện Luật Đất đai năm 2024. Các nghị quyết, chính sách do HĐND tỉnh ban hành trong năm đã được UBND tỉnh chỉ đạo triển khai thực hiện kịp thời, nhanh chóng; quan tâm kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc để người dân được thụ hưởng chính sách đúng, đủ nhất.

Trong tiếp nhận, giải quyết và trả lời các ý kiến, kiến nghị của cử tri thuộc lĩnh vực dân tộc, UBND tỉnh tiếp nhận đầy đủ và phân công các sở, ngành liên quan xem xét, giải quyết theo thẩm quyền. Quá đó, các sở, ngành liên quan đã nêu cao tinh thần trách nhiệm trong xem xét, giải quyết và thông tin kết quả đến cử tri nhanh chóng, thấu tình, đạt lý được sự đồng tình của người dân.

2. Khó khăn, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được trong công tác lãnh đạo, điều hành của UBND tỉnh năm 2024, Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhận thấy còn một mặt khó khăn, hạn chế như:

UBND tỉnh chưa kịp thời trình HĐND tỉnh ban hành nghị quyết quy định nội dung, mức hỗ trợ, mẫu hồ sơ, trình tự, thủ tục lựa chọn dự án, kế hoạch, phương án sản xuất, lựa chọn đơn vị đặt hàng trong thực hiện các hoạt động phát triển sản xuất thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025.

Tình trạng gửi báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết và tài liệu điều chỉnh sau thẩm tra để các Ban HĐND tỉnh thẩm tra vẫn còn chậm, gây khó khăn cho công tác thẩm tra và hoàn thiện hồ sơ lưu trữ của các Ban.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI NĂM 2024

1. Về phát triển kinh tế

- Tình hình sản xuất và đời sống vật chất, tinh thần người dân vùng đồng bào DTTS ngày càng được cải thiện, từng bước phát triển. Đồng bào DTTS tích cực chuyển đổi phương thức sản xuất; chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi; ứng dụng công nghệ cao vào hoạt động chăn nuôi theo hướng công nghiệp. Duy trì các mô hình sản xuất nông nghiệp, chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), liên kết sản xuất, liên kết tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất.

- UBND tỉnh đã trình HĐND tỉnh ban hành các nghị quyết¹ thuộc lĩnh vực dân tộc, tiếp tục cụ thể hóa những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước chăm lo đời sống vật chất và tinh thần trong vùng đồng bào DTTS và miền núi,

¹ Nghị quyết số 11/2024/NQ-HĐND ngày 15/10/2024 của HĐND tỉnh quy định chính sách về đất đai đối với đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh; Nghị quyết số 69/NQ-HĐND ngày 09/12/2024 của HĐND tỉnh phân bổ kế hoạch vốn đầu tư công năm 2025 nguồn ngân sách trung ương và nguồn ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh An Giang giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025.

tạo điều kiện để đồng bào nỗ lực vươn lên, nhằm thúc đẩy kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS phát triển nhanh và bền vững.

2. Về văn hóa - xã hội

Công tác đầu tư cho giáo dục, đào tạo vùng đồng bào DTTS tiếp tục được quan tâm, tập trung đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, mạng lưới trường lớp ngày càng hoàn thiện, đáp ứng yêu cầu công tác giáo dục, đào tạo, chất lượng giáo dục ngày càng nâng lên. Các chế độ, chính sách lĩnh vực giáo dục, đào tạo được các cấp, các ngành triển khai thực hiện đầy đủ, kịp thời. Các đơn vị, địa phương thực hiện tốt các chế độ, chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập, BHYT cho học sinh người DTTS theo quy định.

Mạng lưới y tế vùng đồng bào DTTS tiếp tục được củng cố, cơ sở y tế được đầu tư, nâng cấp, đội ngũ cán bộ y tế cơ sở đáp ứng yêu cầu công tác chăm sóc sức khỏe cho đồng bào DTTS. Thuốc điều trị, vật tư y tế được cung cấp đầy đủ, kịp thời. Công tác phòng, chống dịch bệnh được duy trì tốt, tiêm vắc xin phòng bệnh đảm bảo độ bao phủ toàn dân.

Các hoạt động đào tạo nghề, giải quyết việc làm tiếp tục được chú trọng, ngành Lao động - Thương binh và Xã hội phối hợp các địa phương triển khai thực hiện, tổ chức mở lớp đào tạo nghề cho lao động thuộc 03 Chương trình mục tiêu quốc gia. Bên cạnh đó, đồng bào DTTS tại các địa phương còn được tham gia Ngày hội việc làm do UBND các huyện, thị xã, thành phố phối hợp tổ chức nhằm giúp cho người dân có thêm thông tin, cơ hội tìm kiếm việc làm phù hợp. Ngoài ra, nhân dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, Tết Chôl Chnăm Thmây, Tết Roya Haji đồng bào DTTS là hộ nghèo, cận nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, người có uy tín trong đồng bào DTTS được các cấp chính quyền thăm hỏi tặng quà tết, hỗ trợ gạo...giúp bà con vui xuân, đón tết đầm ấm, đoàn kết².

Ngành văn hóa tiếp tục thực hiện tốt công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các DTTS, nhiều di sản văn hóa của đồng bào được bảo lưu, gìn giữ. Thông qua hoạt động tổ chức Ngày hội văn hóa, thể thao và du lịch trong đồng bào dân tộc Chăm tỉnh An Giang lần thứ X/2024 đã tạo điều kiện gặp gỡ, giao lưu giữa các xóm Chăm trong tỉnh, góp phần bảo tồn, tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc Chăm, là dịp để quảng bá tiềm năng du lịch của tỉnh. Nhiều giá trị văn hóa truyền thống và di sản văn hóa được kế thừa, bảo tồn và phát huy như: "Lễ hội Vía bà Chúa Xứ Núi Sam" vừa được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể nhân loại và đang lập hồ sơ, tỉnh đang hoàn chỉnh thủ tục trình UNESCO công nhận di sản văn hóa Óc Eo - Ba Thê là di sản văn hóa nhân loại góp phần quảng bá phát triển du lịch cộng đồng ở các địa phương.

Các hoạt động thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong vùng đồng bào DTTS cũng được duy trì bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú, giúp đồng bào nắm bắt kịp thời thông tin thời sự, kinh tế, chính trị, pháp luật, an ninh trật tự, an ninh khu vực biên giới...giúp đồng bào DTTS nâng cao nhận

² Báo cáo số 1826/BC-SLĐTBXH, ngày 06/6/2024 của Sở Lao động – Thương binh và Xã hội.

thúc, chấp hành tốt pháp luật. Đặc biệt, tổ chức thành công Đại hội đại biểu các DTTS cấp huyện, cấp tỉnh lần thứ IV năm 2024.

3. Về tình hình an ninh trật tự

Tình hình an ninh - chính trị vùng đồng bào DTTS cơ bản ổn định, trật tự an toàn xã hội được bảo đảm. Ý thức của người dân trong việc chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ngày càng tốt hơn. Mọi quan hệ giữa cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội với các tổ chức đại diện cộng đồng DTTS được duy trì thường xuyên, ngày càng bền chắc.

Các hoạt động lễ, tết trong cộng đồng DTTS được ngành chức năng, các địa phương quan tâm hướng dẫn tổ chức trang trọng, đúng phong tục truyền thống, đảm bảo an ninh, trật tự, an toàn, thu hút đông đảo người dân tham gia, tạo không khí vui tươi, phấn khởi, thâm tình đoàn kết giữa các dân tộc.

4. Một số khó khăn, hạn chế

Ban Dân tộc HĐND tỉnh đồng tình với nhận định về những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân đã nêu trong báo cáo của UBND tỉnh, đồng thời qua khảo sát, giám sát, tiếp xúc cử tri... Ban Dân tộc nhận thấy còn có một số khó khăn, hạn chế trong lĩnh vực dân tộc như:

- Một số Đề án về bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa trong đồng bào DTTS do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch phụ trách triển khai thực hiện còn chậm, các vướng mắc trong quá trình triển khai chưa được xem xét, giải quyết kịp thời (Đề án bảo tồn Tri thức và kỹ thuật viết chữ trên lá Buông của người Khmer...).

- Nguồn vốn từ Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi của tỉnh, giai đoạn 2021 - 2025 tỷ lệ giải ngân thấp (đạt 16,47%, trong đó: Vốn đầu tư đạt 33,36%, vốn sự nghiệp đạt 4,91%)³, chưa phát huy hiệu quả của chính sách nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi của tỉnh như mong muốn.

- Việc triển khai Quyết định số 497/QĐ-UBDT ngày 30/7/2024 của Ủy ban Dân tộc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung và hiệu chỉnh tên huyện, xã, thôn đặc biệt khó khăn; thôn thuộc vùng DTTS và miền núi giai đoạn 2021 - 2025 chậm ảnh hưởng đến quyền lợi của đồng bào DTTS tại các địa phương được công nhận.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, ĐẨM BẢO QUỐC PHÒNG - AN NINH NĂM 2025

Các ủy viên của Ban thống nhất với phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp mà UBND tỉnh đề ra trong năm 2025. Tuy nhiên, đa số ý kiến cho rằng hiện nay, đời sống của một bộ phận đồng bào vùng DTTS vẫn còn khó khăn, nhất là: Việc làm, thu nhập thiếu ổn định; năng suất, hiệu quả của hoạt động sản xuất chưa cao; ý thức tự lực, tự cường, tự vươn lên thoát nghèo, tích lũy của cải còn hạn chế. Do đó, Ban

³ Theo Báo cáo số 1109/BC-STC ngày 19/10/2024 của Sở Tài chính.

Dân tộc HĐND tỉnh đề nghị UBND tỉnh trong quá trình chỉ đạo, điều hành cần quan tâm một số nhiệm vụ, giải pháp trong lĩnh vực Dân tộc cụ thể như sau:

1. Chỉ đạo các cấp, các ngành, địa phương vùng đồng bào DTTS tăng cường công tác tuyên truyền, vận động người dân nâng cao nhận thức, tích cực tham gia thực hiện các chủ trương, chính sách nhằm nâng cao hiệu quả lao động, sản xuất, tăng thu nhập, cải thiện đời sống.

2. Năm 2025 là năm cuối thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi của tỉnh, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025. Do vậy, cần xác định rõ những khó khăn, vướng mắc để tập trung tháo gỡ, quyết liệt giải ngân các nguồn vốn đầu tư của các dự án theo Nghị quyết số 111/2024/QH15 ngày 18/01/2024 của Quốc hội.

3. Tiếp tục quan tâm chăm lo an sinh xã hội, công tác giảm nghèo bền vững vùng đồng bào DTTS. Tổ chức rà soát nhu cầu về đất ở, nhà ở, để có kế hoạch bố trí, sắp xếp dân cư, ổn định chỗ ở cho đồng bào DTTS đang sống trên sông, rạch, khu vực có nguy cơ sạt lở nhằm thực hiện tốt Chương trình chung tay xóa nhà tạm, dột nát trên địa bàn tỉnh.

4. Quan tâm đầu tư kinh phí để các cơ quan chuyên môn, các địa phương có liên quan đẩy nhanh tiến độ thực hiện các đề án, dự án bảo tồn các di sản văn hóa của đồng bào DTTS, nhất là các đề án, dự án đã được phê duyệt; tăng cường quảng bá giá trị đặc sắc của các di sản văn hóa nhằm thu hút du khách đến tham quan tìm hiểu, góp phần phát triển du lịch tại địa phương.

5. Tiếp tục quan tâm, rà soát, kiện toàn tổ chức, bộ máy cán bộ làm công tác dân tộc các cấp, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động, làm tốt nhiệm vụ tham mưu chính quyền thực hiện tốt công tác dân tộc và chính sách dân tộc trên địa bàn tỉnh.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm năm 2025 và công tác năm 2024 về lĩnh vực dân tộc.

Kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét và cho ý kiến./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (báo cáo);
- Thường trực HĐND (báo cáo);
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh khóa X;
- Lưu: VT, Phòng Công tác HĐND-Thi.

TM. BAN DÂN TỘC
TRƯỞNG BAN

Nguyễn Tiết Hùng